కోడలు కుముదిని

సి.హెచ్. స్వరాజ్యలక్ష్మి

గ్రుగ్రుమని చప్పుడు చేస్తూ ఆటో రిక్షా ఉదయం ఆరు గంటలకు ముందే గుమ్మంలో ఆగింది. ముసలి ముకుందం గబగబవచ్చి పండుగకు వచ్చిన కూతుర్నీ అల్లుణ్నీ సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. వర్ధనమ్మ వంటింట్లో కాఫీ డికాక్షన్ ఏమైనా ఫిల్టర్లో రాత్రి కోడలు వేసి ఉంచిందేమో అని ఆత్రంగా చూసింది.

కానీ ఈ రోజుల్లో చాలా మంది కోడళ్ళు తమకే గానీ అత్తమామలకూ తత్సంబంధీకులకూ భర్త డబ్బు ఖర్చయితే ఎంతో యమ బాధపడి పోతూ ఉంటారు.

మామగారు తన భర్త మాధవరావుతో కూతుర్నీ అల్లుణ్నీ రమ్మని రాశానని చెప్పినపుడే కోడలు కుముదకు మహా ఒళ్లు మండింది. తనని అడక్కుండా అత్తా, మామా కొడుకుని మాత్రం అడిగి అల్లుణ్నీ, కూతుర్నీ ఆహ్వానిస్తారా. అని మనసులోనే కుతకుతలాడి పోయింది.

అందుకని రోజూ రాత్రి ఫిల్టరులో వేసే కాఫీ డికాక్షను వెయ్యడం మానేసి గప్‌చిప్‌గా పడుకుంది.

మాధవరావుతో మెల్లిగా "నా కీ యింట్లో ఏమీ స్థానం లేదా! మీ అమ్మ నాన్నల ఏలుబడిలో నేను చెప్పు క్రిందే... నేను చచ్చినట్టూ కాక, బ్రతికినట్టూ కాక ఇలా పడి ఉండాలా! పండుగ కని వచ్చిన మీ చెల్లెలినీ, భర్తనీ భరించాలంటే యెంత కష్టం? వారికి కాఫీలూ ఫలహారాలూ వంటలూ పిండి వంటలూ తలంటి స్నానాలూ-అన్నీ నడపడం మాటలా! అసలే ఈ హైదరాబాద్‌లో నీళ్లకి ఎంత కటకట. నా వల్ల కాదు బాబూ నేనేం చెయ్యలేను. పోనీ చాకిరితో సరా! వారికి కొత్త బట్టలూ తతిమా అన్నీ మన్ననలూ అయ్యేసరికి మనకు రెండు నెలల వరకూ ఒక సినిమాకు కూడా ఏమాత్రం వీలుండదు" అంటూ మూతి ముప్పయి వంకరలు తిప్పింది. ఇక మీదట ఎప్పుడూ తనను అడగందే ఇలాంటి ఆహ్వానాలకి ఒప్పుకోవద్దని భర్తను గట్టిగా మందలించింది. మాధవరావు సమస్యలో పడ్డాడు.

తన ఆర్థిక స్థోమత సర్వ సామాన్యమైంది. భార్య కుముదిని గుండె' అంతా కోరికలపుట్ట. తన తల్లిదండ్రీ తన కోసం ఎన్ని కష్టాలు పడి ఎలా చదివించిందీ తనకి బాగా తెలుసు. తన చెల్లెలి వివాహ బాధ్యత అంతా తండ్రే వహించాడు. తన తండ్రి ఒక కొడుకే చాలు అనుకున్నాడు. కొడుకు పదహారేళ్ళు పెరిగి అకస్మాత్తుగా విష జ్వరంతో పోయాడు. ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ ఆపరేషన్ల జోలికి తండ్రి వెళ్లక పోవడం చేత తనూ చెల్లెలూ ముకుందానికి పుట్టారు.

తన సోదరి విద్యకు గానీ వివాహానికి గానీ తాను ఏమీ సహాకరించలేదు. ఉద్యోగం విరమించాక వచ్చిన పెన్షను డబ్బు తో కూతురి వివాహం చేశాడు. ఈ విషయాలన్నీ భార్యకీ తెలుసు. పెళ్ళయిన తొలి సంవత్సరం సంక్రాంతికి పిలవక పోతే బాగుండదని తండ్రి వాళ్లని పిలుస్తానంటే అంగీకరించాడు మాధవరావు.

తనకీ ముగ్గురు బావ మరదులున్నారు. అందరూ చాలా పెద్ద ఉద్యోగాల్లోనే ఉన్నారు. తన వివాహం రెండేళ్ళే అయినా వాళ్ళూ భార్యల చేతుల్లో కీలు బొమ్మలవడం చేత తన అత్తగారికే అంతగా ఆస్కారం లేదు. ఇక తమనేం పిలుస్తారు? ఆ సంగతి అతనికి బాగా తెలుసు. తన భార్య ముగ్గురు అన్నదమ్ముల తరువాతేమో అతి గారాబంగా పెరిగింది. అన్నలు పెద్ద ఉద్యోగస్థులనీ ఇరుగు పొరుగు వాళ్లతో సమయం దొరికినప్పుడల్లా చాటుతూనే ఉంటుంది.

అవకాశం అవగింజంత దొరికినా అత్తింటి వాళ్లని అవమానపరుస్తూనే ఉంటుంది.

వంటింట్లో వర్ధనమ్మకి ఫిల్టరులో డికాక్షను గాని డబ్బాలో కాఫీ పొడి గానీ కనబడలేదు. పాలపేకెట్టు ఒకటే కనిపించింది. పాపం ఏం చేస్తుంది. కోడలు ఏడుదాటితేనే గాని నిద్రలేచి బయటకు రాదు. వచ్చినా చకచకా అన్ని వైపులా చురకత్తుల లాంటి చూపులతో ఒకసారి కలియచూస్తుంది.

ఫ్లాస్కు తీసుకుని హోటలుకి వెళ్ళి కాఫీ పట్టుకు వచ్చి వచ్చిన వాళ్లకి అభిమానంగా అందించాడు ముకుందం.

కావాలని వాళ్ళు కాఫీలు తాగుతూ ఉండగా లేచి వచ్చి చూసింది కుముద. ఆమెను చూచి పాపం వసుధే ఆప్యాయంగా "ఏమమ్మా వదినా బాగున్నావా" అని అడిగింది. "ఆ" అని ఒక దీర్ఘం తీసి విసవిస ఆమె వెళ్ళి పోయింది. కూతు రు అల్లుడు ఇదంతా గమనిస్తూనే ఉన్నారు.

గబగబ గదిలో దాచి ఉంచిన కాఫీ పొడి తెచ్చి కాఫీ కాచింది. భర్త లేచాక కాఫీలు కలిపి భర్తకిచ్చి తను తీసుకుని అత్త మామలకీ, అతిథులకీ విధి లేక ఇస్తున్నట్లు కాఫీ కప్పు లందించింది.

వసుధ లేచి ఇంటి పనులలో తల్లికి సహాకరిస్తూంది. ముకుందం సంచీ తీసుకుని కూరలు పాలూ వగైరాలన్నీ తెచ్చాడు.

కొడుకు ఆఫీసుకి వెళ్ళాక కోడలు ఇవతలకు వచ్చాక ఆమె ముఖ కవళికలు కనిపెట్టి "వంట ఏం జేస్తే బాగుంటుం దమ్మా" అంది వర్ధనమ్మ. విసురుగా "ఏమో నాకేం తెలుసు! మీకెలా తోస్తే అలాగే చెయ్యండి" అంటూ విసవిస వెళ్లిపోయింది.

ముఖం చిన్న పుచ్చుకుని వర్ధనమ్మ ఉసూరు మంటూ వంట ఇంట్లోకి వెళ్లింది. పండుగ కనుక పరమాన్నం, బజ్జీలు, కొస్త పులిహోర కలిపి దోసకాయ పప్పు, అరటి కాయ వేపుడూ సాంబారూ చేసింది. మాధవరావు రాత్రే భోం చేస్తాడు. పండుగ సెలవైనా ఆఫీసు పని ఉందంటూ ఇంటికి రాడు. కోడలికి పదకొండు అయినా దాటితే గాని స్నానం చేసే అలవాటు లేదు.

కూతురికీ అల్లుడికీ ముకుందానికీ వడ్డించింది వర్ధనమ్మ. కోడల్ని కూడా పిలిస్తే "నేను స్నానానికి వెళుతున్నాను. మీరు భోం చెయ్యండి." అంది. ఇంట్లో ఇలాంటి విధానాలకి అలవాటు పడ్డారు ఆ ముసలి వాళ్లిద్దరూ. వసుధకి తెలుసు వదిన మనస్తత్వం. వీరి భోజనాలయాక కోడలు ప్లేట్లో పులిహోర, బజ్జీలు పెట్టుకుని తన గదిలోకి వెళుతూ అత్త గారిని 'భోజనం చేసెయ్యమనీ,' "ఆయన వచ్చాక మేం భోం చేస్తా"మనీ చెప్పింది. కూతురుతో మాట్లాడుతూ భోజనం ముగించింది వర్ధనమ్మ.

మర్నాడు ఉదయానికి రిజర్వేషన్ చేయించాడు అల్లుడు వాసుదేవరావు.

మాధవరావు మధ్యాహ్నం మూడు దాటాక, భార్యామణిగారి మూడ్స్ ఎలా ఉంటాయోనని భయంభయంగా ఇంట్లో అడుగుపెట్టి గదిలో కాంతామణి గారి దర్శనం చేసుకున్నాడు. ముఖం ముడుచుకునే ఉంది.

"భోం చేశావా?" అన్నాడు.

"లేదు. మీరూ నేనూ కలిపి చేద్దామని కూచున్నాను" అంది. సంభాషణ పెంచడ మెందుకని చెకచెకా పైజమా షర్టూ వేసుకుని తనకూ భార్యకూ కంచాలు మంచినీళ్లూ పర్దాడు. వాళ్ల మధ్యలోకి వెళ్లడం ఇష్టం లేక వసుధ, వర్ధనమ్మ ఊరుకున్నారు.

కొడుకు వివాహం అయాక తల్లిదండ్రులతో ఎంత అవసరమో అంతకు మించి మాట్లాడకుండా కావలసినంత కట్టుదిట్టం చేసింది కుముద. ఏదో చిన్న చిన్న సంభాషణలతో భోజనాలు ముగించుకున్నారు. మాటాడక పోతే బాగుండదని ముక్తసరిగా బావమరిదిని "భోజనం చేశారా" అని అడిగాడు. అతనూ ముభావంగానే "ఆఁ చేశాం" అని సమాధానమిచ్చాడు.

వాసుదేవరావ్ పండుగ కదా అని మిఠాయిల పాకెట్టు, ఆపిల్ పళ్లు, ఒక బట్టల పేకెట్టూ తెచ్చి వసుధ కందించాడు.

మాధవరావు అతి కష్టం మీదఆవిడగారిని ఒప్పించి ఒక స్వీట్ల పేకెట్టు మాత్రం తెచ్చాడు. వాసుదేవరావు వసుధ చేత బావమరిదికీ, అతని భార్యకు తనకూ అత్త మామలకూ కొత్తగా బట్టలను కుంకుమ పెట్టించి అందరికీ ఇప్పించాడు. సంతోషంగా కట్టుకోవలసిందని అందరినీ ఆదరంగా అభిమానంతో అర్థించాడు. వసుధ అందరూ కట్టుకునే వరకూ వదలలేదు. కుముద మాధవుల ముఖాలు సూర్యరశ్మి తాకిన కలువల్లా ముకుళించుకున్నాయి. వాసుదేవరావు అందరితో ఆనందంగా మాట్లాడాడు. మాధవరావు తెచ్చిన మధుర పదార్థాలు అందరికీ నవ్వుతూ ఇచ్చాడు. మాధవరావు పడుకున్నాక అత్తమామలను తమతో రమ్మనమని చాలా బలవంతం చేసి ప్రయాణానికి ఒప్పించి వసుధ చేత వారివన్నీ ఆ రాత్రే సర్దించేశాడు.

మరునాడు ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు ఆటోలు తెచ్చి మాధవరావు, కుముదినులకు "పండుగ పండుగకు మీరు మా యింటికి తప్పక వస్తూ ఉండండి" అని చెప్పి బండ్లెక్కారు. పాపం వర్ధనమ్మ కొడుకుని ఆప్యాయంగా చూసుకుని కోడలితో "మీ క్షేమం అప్పుడప్పుడూ కార్డు రాస్తూ ఉండమ్మా" అంది.

కోడలు కొరకొర చూసి "ఉత్తరాలు రాసే అలవాటునాకు లేదరంటూ కటువుగా సమాధానమిచ్చి బిరబిర లోపలికి వెళ్లింది. మధ్యలో మాధవరావు నిలబడి ఆటోలవైపు అలా చూస్తూ ఉండి పోయాడు. ●